

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa **P. G.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o **starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. januára 2009, č.k. 25 Sd/199/2008-18, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. januára 2009, č.k. 25Sd/199/2008-18, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 29. januára 2009, č. k. 25Sd/199/2008–18 potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 13. mája 2008, v spojení s rozhodnutiami z 12. augusta 2008 a 6. októbra 2008, ktorými odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok podľa § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 107/1999 Zb. (ďalej len „zák.č.100/1988 Zb.“) a § 274 ods. 1 zákona

č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č.461/2003 Z.z.“). Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok nevznikol, lebo nezískal potrebných 10 rokov v I.AA pracovnej kategórii, t.j. v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ - h/ zák.č. 100/1988 Zb. a také zamestnanie netrvalo do 31. decembra 1999.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie navrhovateľ, ktorý poukazoval na skutočnosť, že v Českej republike mu podľa zákona č. 235/1992 Zb. starobný dôchodok od dovŕšenia 56 roku veku bol priznaný, nakoľko bol 9 rokov a 348 dní zamestnaný v uránových baniach. Keďže pracoval v spoločnom štáte, v bývalom Československu, má taký istý nárok na dôchodok aj v Slovenskej republike.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila podaním z 25.marca 2009 a žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil. Poukázala na to, že navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok nevznikol, pretože nezískal potrebných 10 rokov v I.AA pracovnej kategórii v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ - h/ zák.č.100/1988 Zb. a také zamestnanie netrvalo do 31. decembra 1999.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 274 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamestnania sú na účely dôchodkového zabezpečenia zaradené do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do troch pracovných kategórií. Zamestnania I. a II. pracovnej kategórie sú uvedené v rezortných zoznamoch zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie vydaných pred 1. júnom 1992; do III. pracovnej kategórie patria zamestnania, ktoré nie sú zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie.

Podľa § 14 ods. 2 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov do I. pracovnej kategórie sú zaradené zamestnania, v ktorých sa vykonávajú sústavne a v priebehu kalendárneho mesiaca prevažne rizikové práce, pri ktorých dochádza k častým a trvalým poruchám zdravia pracujúcich pôsobením škodlivých fyzikálnych a chemických vplyvov, a to zamestnania v banictve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach.

Podľa § 21 ods. 1 písm. a/ zák.č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň **55 rokov**, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/ alebo **najmenej 10 rokov** v takom zamestnaní v **uránových baniach**.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľ bol zamestnaný v uránových baniach do 31. decembra 1992 a k tomuto dňu v tomto zamestnaní získal 9 rokov a 348 dní.

Namietaným zákonom č.235/1992 Zb. o zrušení pracovných kategórií a o niektorých ďalších zmenách v sociálnom zabezpečení bolo zaradovanie zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie obmedzené do 31.decembra 1992, pričom do zák.č. 100/1988 Zb. bolo vložené ustanovenie § 174, v zmysle ktorého občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 1993 zamestnanie I. pracovnej kategórie, a také zamestnanie trvalo do 31. decembra 1992 má po 31.decembri 1992 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov, dosiahol vek aspoň 56 rokov a bol zamestnaný najmenej 9,5 roka v zamestnaní v uránových baniach.

Zaradovanie zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie bolo na základe zákonov č. 59/1993 Z.z., 71/1994 Z.z., 365/1994 Z.z., 308/1995 Z.z, 222/196 Z.z. a 376/1996 Z.z., 376/1997 Z.z. a 355/1997 Z.z. v právnom poriadku Slovenskej republiky predĺžené až do 31.decembra 1999 Z.z.

V zmysle § 174 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zák.č. 355/1999 Z.z. **občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, a také zamestnanie trvalo do 31. decembra 1999 má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov, dosiahol vek aspoň 56 rokov a bol zamestnaný najmenej 9,5 roka v zamestnaní v uránových baniach.**

Zámerom zákonodarcu vzhľadom na predĺženie zaraďovania zamestnaní podľa právneho poriadku Slovenskej republiky do I. a II. pracovnej kategórie až do 31.decembra 1999 bolo umožniť skorší vznik nároku na starobný dôchodok len u tých občanov, ktorí po 31.decembri 1999 dovŕšia vek 56 rokov a boli v uránových baniach zamestnaní minimálne 9,5 roka ak toto zamestnanie trvalo do 31.decembra 1999, pričom až po 31.decembri 1999 nemohli objektívne splniť podmienku trvania takého zamestnania po dobu 10 rokov (§ 21 ods.1 písm. a/ zák.č.100/1988 Zb.) práve z dôvodu zrušenia pracovných kategórií od 1.januára 2000.

Na rozdiel od právnej úpravy platnej v Českej republike, pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 174 ods. 1 zák.č. 100/1988 Zb., teda podľa predpisov platných v Slovenskej republike, sa vyžaduje, aby zamestnanie v uránových baniach trvalo do 31. decembra 1999.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľ v uránových baniach pracoval len do 31.decembra 1992. Navrhovateľ ani netvrdil, že by v takom zamestnaní pracoval do 31.decembra 1999.

Zákon o sociálnom poistení neumožňuje pri rozhodovaní o dávkach prihliadnuť na iné ako v tomto zákone ustanovené okolnosti. Priznanie starobného dôchodku podľa právnych predpisov iného štátu (v danom prípade podľa právnych predpisov Českej republiky) nie je preto pre posúdenie nároku navrhovateľa na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení relevantné.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa dostatočne zistila skutočný stav veci a mal za preukázané, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok ani podľa § 274 zák.č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 21 ods. 1 písm. a/ zák.č. 100/1988 Zb. ku dňu dovŕšenia 55.roku veku ani podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 174 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. ku dňu dovŕšenia 56-eho roku veku.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline podľa § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa §224 ods. 1 v spojení s §250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28.októbra 2009

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová